

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ**

Дана: 9.2.2018. године

Број: 02-59/6

ПИТАЊА, СУГЕСТИЈЕ, ОДГОВОРИ

**ОТВОРЕНИ ПОСТУПАК ЈАВНЕ НАБАВКЕ ДОБАРА, РАЧУНАРИ И
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА, ЈН 1/2018**

У складу са чл. 63. Закона о јавним набавкама („Сл.гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015), објављујемо заprimљену сугестију и питања у вези предметне јавне набавке

Заинтересовано лице

Након детаљне анализе конкурсне документације за јавну набавку добара, рачунари и рачунарска опрема за потребе Филозофског факултета у Новом Саду, а затим и измена и допуна исте, појавиле су се нејасноће и додатна питања, на које вас молимо да нам дате правовремени и адекватан одговор. Такође, водећи се дугогодишњим, богатим искуством из области јавних набавки, указујемо вам на уочене недостатке / пропусте, те вас молимо вас да размотрите наше сугестије, обзиром да је у обостраном интересу успешна реализација предметне јавне набавке.

У поглављу 5., под тачком 2. захтевани су додатни услови за учешће у јавној набавци, и то:

1. Да у претходних 12 месеци од дана објављивања јавног позива (рачунајући и дан објаве јавног позива на Порталу управе за јавне набавке) понуђач није имао блокаду текућих рачуна отворених код пословних банака за обављање платног промета (0 дана);

Доказ: Извештаја АПР о бонитету (БОН-ЈН).

У Извештају о бонитету за јавне набавке - БОН-ЈН, у делу који се односи на податке о данима неликвидности дају се подаци за последњих 6 месеци који претходе месецу у ком је поднешен захтев за издавање извештаја (што значи да уколико је захтев за издавањем Извештаја о бонитету за јавне набавке поднет у јануару 2018. године, након објављивања јавног позива, у истом ће бити приказани подаци за јул, август, септембар, октобар, новембар и децембар 2017. године), док је захтевано претходних 12 месеци. Из овог произилази да захтевани извештај Агенције за привредне регистре, као такав није довољан доказ за испуњавање услова из тачке 2.1. .

Питање: Да ли је потребно приложити још неки доказ (нпр. Потврда Народне банке Србије, изјава понуђача, одштампана страница са web site-а НБС као доказ да понуђач нема неизмирених обавеза у последње 3 године и сл.) о испуњености захтеваног додатног услова?

2. Под ставком 2.3. наведено је да: „Понуђач мора имати остварен промет у предмету

јавне набавке (рачунари и рачунарска опрема) у вредности од најмање 3.000.000,00 динара (тримилиона) динара без ПДВ у периоду од две године које претходе години у којој се покреће поступак јавне набавке (2016. и 2017. година, збирно), и то упословању са установама и институцијама које по Закону о јавним набавкама („Сл гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015), имају статус наручиоца у поступцима јавних набавки. Доказ: уредно попуњене и оверене референтне листе

Питања:

2.1. Уколико су конкурсном документацијом предвиђена средства финансијског безбеђења, и то менице за добро извршење посла и отклањање недостатака у гарантном року, са једне стране, и плаћање у року од 45 дана (не авансно!), са друге стране, факултет је као наручилац тиме себи обезбедио првесствено финансијску сигурност, како у погледу извршења набавке тако и у делу који се односи на сервисирање и отклањање недостатака у гарантном периоду. Што у пракси значи да када ви поручите робу спрам ваших потреба, изабрани добављач је дужан да, у року који је он сам навео у уговору (пошто рок испоруке по вама није важан услов) изврши испоруку, а уколико испоручена роба не одговара по обиму, квалитету и другим параметрима, или ако није испоручена на време, ви сте у могућности да путем менице наплатите пенале, док финансијски не трпите губитке, обзиром да је плаћање одложено, 45 дана од дана испоруке. Сходно наведеном, молимо вас да нам образложите у каквој су повезаности остварен промет од минимум

3.000.000,00 динара са квалитетом извршења набавке? Даље, закључујемо да су остали захтеви из конкурсне документације контрадикторни додатном услову под ставком 2.3.

2.2. Услов из тачке 2.3. је захтеван у допунама и изменама конкурсне документације, након објављивања јавног позива. Због чега је наведени додатни услов додат накнадно, а да при том ни у једној јавној набавци расписаној у периоду расписивања предметне јавне набавке исти услов није захтеван? Да ли то значи да је промет у износу од најмање 3.000.000,00 динара без ПДВ-а, остварен само са институцијама и установама које се сматрају наручиоцима у складу са Законом о јавним набавкама, услов који је од примарног значаја само за набавку рачунара и рачунарске опреме, а никако тонера и фотокопир уређаја (ЈН 2/2018) или, пак, електричне енергије (ЈН 3/2018)?

2.3. У додатном услову под редним бројем 2.3. захтевано је достављање референтне листе оверене од стране установа и институција које по Закону о јавним набавкама („Сл гласник РС“ бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015), имају статус наручиоца у поступцима јавних набавки. Због чега је извршена фаворизација државних органа, органа локалне самоуправе и аутономне покрајине и других правних лица од општег интереса, у односу на остале привредне сујбјекте без обзира на њихове правне форме, начине организовања, порекло и начин оснивања, који такође врше набавку рачунара и рачунарске опреме, имају своје критеријуме, стандарде и услове за реализацију исте, прикупљају понуде и одлучују о избору добављача, склапају уговоре ...? Из референтне листе једино може да се види да ли је наручилац

имао претходног искуства у испоруци предмета јавне набавке, али није могуће утврдити нити на основу износа, а још мање на основу облика својине самог привредног друштва, квалитет извршења његове услуге, као ни остале комерцијалне и друге услове захтеване конкурсном документацијом, нити је то гаранција да ће предметна јавна набавка бити успешно реализована.

Додатним условом под редним бројем 2.3. сте, такође, онемогућили учешће фирмама које су редовни учесници на јавним набавкама, које испуњавају захтевани минимум промета, али су предмети набавки нпр. мрежна опрема (која такође спада у рачунарску опрему, али није предмет текуће јавне набавке добара), или делови за рачунаре и штампаче, потрошни материјал без ког рачунарска опрема не може да ради и сл.?

Сматрамо да сте прекршили одредбе Закона о јавним набавкама, и то, члан 76. став 6. где је прописано да ви као Наручилац одређујете Услове за учешће тако да ти услови **не дискриминишу** понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке. Стога вас молимо да нам објасните каква логичка веза постоји између тога да ли су добра која су предмет јавне набавке испоручена институцијама и установама на које се примењује Закон о јавним набавкама или било којим другим привредним субјектима?

Скрећемо вам пажњу на члан 77. став 2. тачка 2. подтачка 1. према коме:

„Испуњеност услова из члана 76. став 2. овог закона понуђач може доказати достављањем доказа уз понуду, као што су:

2) један или више доказа примерених предмету уговора, количини и намени, као што је:

(1) списак најважнијих изведених радова, испоручених добара или пружених услуга за период који није дужи од осам година за радове, односно пет година за добра и услуге, са износима, датумима и листама купаца односно наручилаца;“

Очигледно је да није наведено која правна лица ће се наћи на референтним листама наручиоца, односно купаца.

Допуњавање конкурне документације за јавну набавку добара - рачунара и рачунарске опреме бр. ЈН 1/2018, овим дискриминаторским условом, наручилац је и нарушио два основна начела јавних набавки, и то:

- Начело обезбеђивања конкуренције (члан 10. Закона о јавним набавкама), зато што коришћењем дискриминаторских услова онемогућава право учешћа привредним субјектима који своје пословање заснивају првенствено на раду са микро, малим, средњим и великим предузећима приватне својине;

- Начело једнакости понуђача (члан 12. Закона о јавним набавкама), фаворизујући понуђаче који примарно послују са установама и институцијама које по Закону о јавним набавкама имају статус наручиоца у поступцима јавних набавки, не обезбеђује једнак положај свим понуђачима. Хипотетички речено, када би сви наручиоци дужни да спроводе јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама, поставили исти услов као и ви (да понуђач мора имати остварен промет у пословању са установама и институцијама које по Закону о јавним набавкама имају статус наручиоца у поступцима јавних набавки), створио би се „зачаран круг“ понуђача у коме би увек исти понуђачи учествовали у поступцима јавних набавки, без могућности да остале фирме које раде најмање једнако квалитетно као и они, али са приватним компанијама, добију шансу да се покажу на пословима јавних набавки.

Напомињемо да се из Извештаја о бонитету могу видети сви параметри пословања понуђача у претходне три године (не рачунајући 2017. годину). Узимајући у обзир све раније наведено, молимо вас да још једном размотрите додатни услов под ставком 2.3., да ли вам је он заиста прави показатељ пословања наручиоца, да га измените, допуните или избаците и евентуално да допуните конкурсну документацију изјавом о оствареном приходу од продаје робе у 2017. години, односно да прилагодите конкурсну документацију поштујући све одредбе Закона о јавним набавкама.

Одговор Наручиоца

I

Пре свега, захваљујемо заинтересованом лицу на детаљној анализи наше Конкурсне документације и времену посвећеном конципирању овако детаљног поднеска, чији садржај, мислимо, чине више утисци и субјективни доживљај захтева наручиоца дефинисаних у додатним условима, претпостављамо, с обзиром на пословни стаус /историју пословања/ заинтересованог лица у односу на формалну испуњеност траженог, а не законска утемељеност готе наведеног.

Кренимо редом:

Прихватимо сугестију/примедбу заинтересованог лица у вези начина доказивања испуњености услова 0 дана блокаде у 12 месеци који претходе дану објаве јавне набавке на Порталу јавних набавки и сајту Филозофског факултета. Дакле, као доказно средство испуњености овог услова, Наручилац признаје сваки званични документ који потврђује тражено (потврда НБС). Наведено ће Наручилац као измену и допуну Конкурсне документације објавити, у складу са ЗЈН.

II

У вези става заинтересованог лица да Наручилац врши фаворизовање понуђача „који послују са установама и институцијама које по Закону о јавним набавкама имају статус наручиоца у поступцима јавних набавки”, Наручилац сматра да је став заинтересованог лица неутемељен из више разлога:

1. одређивањем финансијског капацитета понуђача у висини од 3 милиона динара без ПДВ оствареног у две године које претходе години у којој се расписује предметна набавка је одређен на минималном износу, и то преваходно као прва „тријажа“ потенцијаних понуђача заинтересованих за учешће у предметној јавној набавци ЈН 1/2018. Наиме, Планом јавних набавки за 2018. годину, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду је предвидео износ од 4 милиона динара без ПДВ за набавку рачунара и рачунарске опреме, дакле, само Филозофски факултет, као Наручилац, планира вредност уговора у износу вишем за милион динара од капацитета (промета) који се тражи од потенцијалног понуђача оставреног у две календарске године, за набавку наведене опреме. Износ оствареног промета рачунара и рачунарске опреме у износу од 3 милиона динара без обрачунатог ПДВ за 24 месеца, са купцима који по дефиницији Закона о јавним набавкама спадају у категорију наручилаца, у светлу овога наведеног заиста је одређен минимално, потпуно недискриминишући, будући да је број корисника јавних средстава у Републици Србији по евиденцији Управе за тезор Министарства финансија Републике Србије у 2017 години био **11012** (податак званично објављен у „Сл.гласнику РС“ бр. 118/2017), а свих 11012 субјеката „потпада“ под дефиницију наручилаца. Логична је претпоставка да значајан број истих у току календарске

године набавља рачунарску опрему, наравно, искључиво у поступцима јавних набавки (планови јавних набавки су, у складу са ЗЈН, доступни на Порталу јавних набавки и сајту сваког наручиоца). Дакле, заиста је велико (квантитативно и финансијски) тржиште јавних набавки рачунара и рачунарске опреме.

2. Пословни однос конституисан јавном набавком између два лица (понуђача и наручиоца) је због стриктне и формалне процедуре коју морају да испуне обе стране, а због превасходне намере законодавца о целисходном, економичном и транспарантном пословању са повереним јавним финансијама, је, објективно, потпуно различито од пословног односа продавац-купац-фактура.
3. У случају непрофесионалног односа добављача-понуђача са којим хипотетички, Филозофски факултет закључи уговор по спроведеном поступку јавне набавке, меница јесте обезбеђење конкретне проблема у испоруци, али, прави проблем је то што је наручилац у случају непрофесионалног односа (могуће, и зкао резултат неискуства у пословању са корисницима јавних средстава), обавезан да отворени поступак јавне набавке рачунара и опреме понови, што у пракси значи, просечно, 50 дана до окончања новог поступка (за то време није могуће наручивати предметна добра). Зато, тражени финансијски капацитет је одређен искључиво у циљу закључења уговора по спроведеној јавној набавци са солидним и референтним добављачем.
4. Да овако одређен финансијски капацитет не представља дискриминацију, позивамо са на Решење Комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки Републике Србије, број 4-00-386/2016 од 24.5.2016. године.
5. Околност да Наручилац није поступио слично у покренути јавним набавкама у месецу јануару текуће године говори само да је предметна јавна набавка рачунара и рачунарске опреме финансијски највреднија од покренутих, а истакнути пример јавне набавке електричне енергије за потребе Филозофског факултета сматрамо да није адекватан, пошто ЈП Електропривреда Србије, Огранак ЕПС Снабдевање, и поред формално либерализованог тржишта у продаји електричне енергије, фактички и даље има монополски положај на тржишту, те наступа на предметним јавним набавкама као искључиви понуђач.
6. Обаразац Референтне листе из Конкурсне документације је типичан у поступцима јавних набавки, односно, преузет као модел конкурсне документације.

За Филозофски факултет

**Зоран Милошевић, дипл. инг., ср
Вања Фекић, ср**